

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) konaného dne 12. prosince 2024

Místo a čas schůze: Hybridní jednání (Strakova akademie, 10:00)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bartoň Daniel	advokát
2.	Berkovec Jiří (online účast)	MZd
3.	Čechová Jitka <u>zastupuje:</u> Jandová Hana (online účast)	Persefona
4.	Hurychová Eva	nezávislá odbornice
5.	Chaloupková Jaroslava	Acorus
6.	Krpálková Jindřiška (online účast)	Pro Dialog
7.	Marvánová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
8.	Pešáková Kristýna (online účast)	Spondea
9.	Poláková Jitka	ProFem
10.	Prokopová Zdena (online účast)	ROSA – centrum pro ženy
11.	Přesličková Hana <u>zastupuje:</u> Roubalová Michaela	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
12.	Šimáček Martin (online účast)	Centrum sociálních služeb Praha
13.	Varmus Dominika (online účast)	MPSV
14.	Viktorinová Luce (online účast)	MŠMT
15.	Vojtíšková Martina	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
16.	Wűnschová Petra	Centrum LOCIKA

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bálková Pavla <u>zastupuje:</u> Máchová Šárka (online účast)	MSp
2.	Bělohávková Kateřina	MV
3.	Polák Pavel	MPSV
4.	Ježková Veronika	nezávislá odbornice

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Badová Kamila	Nadace Sirius
2.	Kornetová Andrea (online účast)	Městské ředitelství policie Brno
3.	Polák Vladimír	Místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem
4.	Yarulova Maya	Úřad vlády ČR

Tajemník Výboru: *M. Pavlíček*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretariát“): *Šafařík Radan, Šamová Monika, Žaloudková Dominika*

Z celkového počtu **20** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru přítomno **15** osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášení schopný.

Návrh programu jednání:

1. Úvod a schválení programu	B. Marvánová Vargová
2. Informace o aktuální činnosti Sekretariátu a plnění úkolů z předchozích jednání	M. Pavlíček, R. Šafařík
3. Příprava příštího období fondů EHP/Norska	R. Šafařík
4. Dotační podpora zdravotně-sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí	J. Poláková
5. Rozhodovací praxe soudů v případech domácího a sexuálního násilí	B. Marvánová Vargová, D. Bartoň
6. Aktuální informace o projektu Posílení občanskoprávní ochrany dětí, které jsou obětí domácího násilí	V. Polák (místopředseda KS v Ústí nad Labem)
7. Představení hlavních výstupů aktuálních výzkumů a studií v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí	M. Pavlíček, M. Šamová, J. Poláková
8. Informace o činnosti pracovních skupin Výboru	M. Pavlíček, J. Poláková
9. Různé.	Členové a členky Výboru

Ad bod 1 – Úvod a schválení programu

B. Marvánová Vargová zahájila jednání Výboru a přivítala všechny přítomné. Následně představila program jednání.

O návrhu programu následně proběhlo hlasování: 15 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 2 – Informace o aktuální činnosti Sekretariátu a plnění úkolů z předchozích jednání

M. Pavlíček informoval o plnění úkolů z předchozích jednání. V návaznosti na schůzku předsednictva Výboru s ředitelem Odboru koncepce sociálních služeb P. Polákem byl dle domluvy odeslán dopis zmocněnkyně vlády pro lidská práva K. Šimáčkové Laurenčíkové vrchní ředitelce Z. Odstrčilové ohledně usnesení Výboru k plnění Akčního plánu prevence

domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026 (dále jen „Akční plán“) ze strany MPSV a zajištění dostupnosti a specializace sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí. Následně byl podnět Výboru projednán a schválen na jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jen „Rada“), které proběhlo dne 2. prosince 2024. Mj. v návaznosti na tyto kroky proběhne dne 19. prosince 2024 schůzka ÚV ČR, předsednictva Výboru a zástupců odpovědných útvarů MPSV k plnění Akčního plánu. Na dnešní program jednání je dle úkolů z posledních jednání zařazena informace o hlavních výstupech výzkumu dopadů sexuálního násilí organizace proFem. Úkol zaslat aktualizované Metodické doporučení k postupu OSPOD v případech domácího násilí Výboru k připomínkám zůstává ze strany MPSV i přes urgence ze strany Sekretariátu dosud nesplněn.

M. Pavlíček dále podal Výboru informace o činnosti Sekretariátu. Sekretariát uspořádal dne 25. listopadu 2024 setkání s novináři a novinářkami u příležitosti Mezinárodního dne boje proti násilí na ženách, kde zmocněnkyně vlády pro lidská představila kroky vlády k lepší ochraně před domácím a sexualizovaným násilím. Vládě ČR byla předložena Aktualizovaná Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2020-2030, kterou vláda následně schválila dne 2. října 2024. Od posledního jednání Výboru proběhla 2 jednání Rady: 1. října a 2. prosince. Na prvním z těchto jednání byly schváleny podněty Výboru z předchozího zářijového jednání: podnět k novele zákona o soudech a soudcích (tzv. lex Anička) a podnět k realizaci kampaní prevenci sexuálního obtěžování v dopravě. Na druhém z těchto jednání byl projednán dříve zmíněný podnět Výboru k plnění Akčního plánu ze strany MPSV a zajištění dostupnosti a specializace sociálních služeb. Dále Rada projednala Zprávu za rok 2023 o rovnosti žen a mužů v ČR a Zprávu za rok 2023 o plnění Strategie. Materiál bude předložen vládě, co nejdříve po zapracování připomínek Rady. Rada se zabývala dotační podporou v oblasti rovnosti žen a mužů a prevence násilí. Sekretariát pracoval také na přípravě návrhu Koncepce práce s osobami dopouštějícími se násilí v blízkých vztazích. Proběhla také další školení Policie ČR k domácímu a genderově podmíněnému násilí a kybernásilí, a to konkrétně ve dnech 9. a 10. října 2024 v Olomouci a ve dnech 20. a 21. listopadu 2024 v Karlových Varech. Sekretariát dále připravuje na začátek příštího roku školení zaměstnanců a zaměstnankyň dopravního podniku hl. města Prahy v oblasti prevence sexuálního obtěžování v hromadné dopravě a také školení resortů a dalších veřejných institucí v oblasti prevence a pomoci obětem domácího násilí v návaznosti na podpis Charty proti domácímu násilí.

R. Šafařík následně doplnil informace z jednání Rady dne 2. prosince 2024. Na jednání byl dále schválen podnět Pracovní skupiny pro otázky Romských žen směřující k prodloužení lhůty pro podávání žádostí o odškodnění protiprávně sterilizovaných žen. Dále byla na jednání schválena Strategie rozvoje respektující péče o matku a dítě v těhotenství, při porodu a šestinedělí. Strategie mj. zahrnuje kapitolu o porodnickém násilí, které je definováno jako genderově podmíněné násilí. Rada dále doporučila Úřadu vlády navýšit alokaci dotačního programu na podporu rovnosti ze 2 milionů na 7 milionů Kč. Aktuálně probíhají jednání s vedením Úřadu ohledně dorovnání alokace z nespotřebovaných výdajů z předchozích let. Ve dnech 10. prosince 2024 Sekretariát zorganizoval konferenci „Lidská práva Česko“. Jeden ze sedmi panelů konference se specificky zabýval tématem domácího násilí. Z diskuse vyplynulo doporučení vytvořit v rámci příští vlády post ministra/ministryně pro lidská práva a prevenci násilí. V závěru konference proběhl podpis Charty proti domácímu násilí, kdy se k Chartě připojilo 14 nových signatářů, včetně MZV, MO a MPSV. Celkový počet zaměstnanců pokrytých Chartou tak vzrostl na 160 000. Co se týče legislativních změn, návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další zákony v souvislosti s potíráním domácího násilí (dále jako „zákon o domácím násilí“) je stále ve 3. čtení v Poslanecké sněmovně (119. schůze). Návrh zákona o domácím násilí je projednáván jako sněmovní tisk 721 (<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=721>).

J. Poláková poděkovala M. Pavlíčkovi a R. Šafaříkovi za podané informace.

Ad bod 3 – Příprava příštího období fondů EHP/Norska

R. Šafařík shrnul ukončené období Norských fondů, resp. programu Lidská práva, začleňování romské menšiny a genderově podmíněné násilí. Celková alokace činila 580 milionů Kč, z čehož cca 150 milionů Kč bylo vyčleněno na problematiku genderově podmíněného násilí. Celkem byly realizovány čtyři výzvy zaměřené na multidisciplinární spolupráci, specializované služby pro oběti, osvětové aktivity a práce s původci a původkyněmi násilí. Program byl hodnocen velmi kladně. Přípravu budoucího období aktuálně koordinuje MF, které usiluje o omezení počtu programů a prioritizaci témat. Současně probíhají jednání mezi MF a donory. S ohledem na zaměření Výboru je aktuálně vhodná doba pro případné doporučení MF, aby agenda genderově podmíněného násilí byla zahrnuta do budoucího programového období. Aktuálně se nabízejí tři možnosti propojení: téma zdraví (MZd), inkluze romské menšiny (Odbor lidských práv ÚV ČR) a spravedlnost (MSp).

Následovala diskuse ohledně podpory a způsobu zahrnutí problematiky domácího a genderově podmíněného násilí do příštího programového období Norských fondů.

J. Poláková ukončila diskusi a navrhla, aby Výbor přijal usnesení, ve kterém doporučí MF, aby agenda genderově podmíněného násilí byla zahrnuta v příštím programovém období Norských fondů. Současně uvedla, že jednotlivé organizace by měly aktivně komunikovat s relevantními aktéry včetně norského velvyslance a Evropské komise ohledně důležitosti zachování tohoto tématu. Následně představila návrh usnesení k tomuto bodu:

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

doporučuje Ministerstvu financí, aby v jednáních s donory usilovalo o to, aby jednou z podporovaných oblastí příštího programového období Norských/EHP fondů bylo nadále domácí a genderově podmíněné násilí

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 14 pro, 0 proti, 1 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

M. Pavlíček následně požádal přítomné o vyplnění dotazníku k vyhodnocení skončeného programu Lidská práva, začleňování romské menšiny a genderově podmíněné násilí. Členům a členkám, kteří a které se nemohli zúčastnit jednání fyzicky bude zaslán e-mailem.

Ad bod 4 – Dotační podpora zdravotně-sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí;

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazil na jednání M. Šimáček. Počet přítomných členek a členů Výboru stoupl na 16.

J. Poláková stručně představila problematiku a fungování centra pro oběti sexuálního násilí, které poskytuje zdravotní, sociální a právní služby. S ohledem na to, jak jsou poskytované služby komplexní, financování je komplikované. I s ohledem na to, bude otevírání nových podobných služeb problematické. Za důležité proto J. Poláková považuje jednání s MZd o tom, jak financovat služby, které by měla poskytovat komplexní centra jako Port, z aktuálních dotačních titulů. V případě nadstavbových služeb nelze spoléhat na financování ze strany pojišťoven, neboť tyto služby nejsou registrované. Centrum potřebuje zafinancovat nejen

jednotlivé zdravotní úkony, ale také zdravotní personál, pohotovost atd., na to nejsou pojišťovny připraveny.

P. Wünschová na tento problém naráží pravidelně. Financování probíhá ze 70 % mimo dotační zdroje, skrze donory, což funguje v 1 centru v Praze, ale není to systémové. Ze služeb vypadávají dětské pediatrie, kteří jsou v zahraniční běžnou dobrou praxí. Ohledně jednání s MZd je pesimistická, větší naděje vkládá do změny zákona o soc. službách či do zákona o ochraně dětí a podpory rodin, které by který by umožňovaly vznik meziresortních a multioborových služeb. Zmiňuje, že mají nastaveno 5 systémů financování, což je velmi komplikované. Otázka podle P. Wünschové je, jak financovat služby, které jsou meziresortní.

M. Vojtíšková uvedla, že považuje za zásadní, aby MZd respektovalo, že součástí zdravotní péče o občany je také krizová pomoc podle § 60 a § 60a, a zdůrazňuje propojení sociálních a zdravotních služeb.

J. Poláková připomněla schůzku předsednictva Výboru s MZd v minulosti, na které se řešilo duševní zdraví a krizová centra a na základě níž se měla zakládat dedikovaná pracovní skupina.

M. Vojtíšková doplnila, že pracovní skupina na MZd vznikla a že aktuálně řeší propojení zdravotního segmentu se sociálním.

J. Poláková navrhla dotázat se MZd na činnost této pracovní skupiny a zapojení Výboru. Následně představila návrh usnesení k tomuto bodu.

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

upozorňuje na to, že aktuálně nelze specializovanou zdravotní péči pro oběti domácího a sexualizovaného násilí hradit z veřejného zdravotního pojištění.

doporučuje Ministerstvu zdravotnictví, za účelem zajištění dostupnosti zdravotní péče pro oběti domácího a sexualizovaného násilí, zahrnout do podporovaných aktivit výzvy dotačního programu Podpora zdraví a zdravotní péče pro rok 2026 specializovanou zdravotní péči pro oběti domácího a sexualizovaného násilí včetně jejich specifík.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 15 pro, 0 proti, 1 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

M. Vojtíšková upozornila, že v Ústeckém kraji vznikají v každém okrese Centra duševního zdraví (dále jen „CDZ“) pro děti i dospělé. Uvedla dále, že není jasné, jaké služby tato centra skutečně poskytují. Některá centra podle ní tvrdí, že „dělají všechno“, přestože na to nemají odborníky, jinde zase uvádějí, že pracují pouze s lidmi s psychiatrickou diagnózou. Doplnuje, že v Praze CDZ často posílají klienty do specializovaných služeb pro oběti domácího násilí poté, co při práci s rodinou zjistí, že se jedná o případ násilí. Naopak specializované služby vracejí klienty do CDZ tehdy, když je primárním problémem duševní onemocnění. Zmiňuje, že fungování CDZ se napříč kraji značně liší.

M. Vojtíšková dále upozornila na velký nepoměr mezi tím, kolik peněz jde na specializované služby pro oběti domácího násilí a kolik jde do centra duševního zdraví, dochází k přetahování klientů. Navrhla v tomto ohledu zpracovat analýzu.

J. Poláková navrhuje na příští jednání výboru pozvat někoho z MZd k této problematice.

B. Marvánová Vargová zdůraznila potřebu vydefinovat specializované služby pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí.

J. Berkovec souhlasí s potřebou aktivnější komunikace ze strany MZd a zapojení věcně příslušných odborníků a odbornic. Na příští jednání navrhnul jejich přizvání.

R. Šafařík připomněl, že zmocněnkyně vlády pro lidská práva spolupracuje s MV na Vládním programu Bezpečné dětství, o němž Výbor dříve informoval. Program řeší financování nejen služeb pro oběti, ale také center duševního zdraví. Zdůraznil, že je důležité sledovat, kam finance směřují, avšak cílem by nemělo být stavět jednotlivé oblasti proti sobě. Upozornil také, že program má být 17. prosince 2024 veřejně představen.

M. Šimáček navrhnul, aby Výbor požádal MZd o jednání na vyšší úrovni, ideálně s vrchním ředitelem sekce nebo alespoň s ředitelem odboru. Je nutné mluvit s osobou, která skutečně řídí příslušnou agendu, aby ministerstvo mohlo účinně spolupracovat na zajištění financování služeb.

J. Berkovec souhlasil s navrženým řešením.

Ad bod 5 – Rozhodovací praxe soudů v případech domácího a sexuálního násilí;

V průběhu projednávání tohoto bodu opustil jednání M. Šimáček. Počet přítomných členek a členů Výboru klesnul na 15.

B. Marvánová Vargová informovala, že se na ni jako na předsedkyni Výboru obrátil zástupce z řad veřejnosti s analýzou rozhodovací praxe jednoho senátu Nejvyššího soudu v případech domácího násilí. Materiál ukazuje na trend, který se v poslední době objevuje stále častěji a který naznačuje posun zpět k dřívějšímu, nežádoucímu způsobu posuzování trestněprávních aspektů domácího násilí. Upozornila, že některá recentní rozhodnutí jsou atypická, přenášejí část odpovědnosti za prožité násilí na oběti, mohou vést k sekundární viktimizaci a posouvají hranice toho, co je považováno za trestné domácí násilí, způsobem neodpovídajícím současným odborným poznatkům. Výbor s materiálem seznámila a otevřela diskusi k tomuto bodu.

D. Bartoň uvedl, že po obdržení podnětu a podkladů se detailněji zabýval nedávnou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu v oblasti domácího násilí a zjistil, že problematických rozhodnutí je více, než se původně zdálo. Identifikoval pět kauz a sedm rozhodnutí, převážně ze 7. senátu a částečně z 8. senátu. Popsal typový problém: Nejvyšší soud v některých případech „rozsekává“ dlouhodobé a komplexní týrání do izolovaných jednotlivých skutků, které pak samostatně nepovažuje za trestné, což vede k bagatelizaci celkového násilného jednání. Uvedl příklady, včetně mediálně známé kauzy žďárského soudce či chebského případu, a upozornil také na používání principu subsidiarity trestní represe způsobem, který podle něj neodpovídá závažnosti dlouhodobého týrání. D. Bartoň dále zmínil, že tato rozhodnutí se výrazně odchyľují od dosavadní dvacetileté praxe, odborných poznatků i rozhodování Ústavního soudu, a přesto nebyla předložena velkému senátu k sjednocení judikatury. Upozornil, že situace je vážná i proto, že obhájci budou tato rozhodnutí pravděpodobně používat, což může vést k dlouhým, mnohaletým řízením v případech domácího násilí. Dále uvedl, že popularizační články na toto téma a veřejná debata by podle něj mohly pomoci k návratu judikatury do standardnějších kolejí.

B. Marvánová Vargová poděkovala za doplnění a označila situaci za alarmující. Upozornila, že zatímco se výbor snaží v novém občanském zákoníku jasně definovat domácí násilí v občanskoprávní rovině, trestněprávní praxe se mezitím posouvá směrem, který je podle ní nežádoucí. Citovala z některých rozhodnutí Nejvyššího soudu, kde se uvádí, že se oběť „až nemístně podřizovala“ a „mohla kdykoliv odejít“, přičemž soudy odkazují na princip ultima ratio. Kritizovala také přístup, kdy jsou posuzovány jednotlivé dílčí činy namísto celkového jednání pachatele, což je podle ní v rozporu se současným chápáním dynamiky domácího násilí. Navrhla, aby po proběhlé diskusi výbor přijal usnesení adresované MSp, s vědomím nezávislosti soudů, a vyzvala ostatní členy k reakci a připomínkám.

P. Wünschová zdůraznila, že problém je mnohem širší a netýká se jen konkrétní rozhodovací praxe v oblasti domácího násilí, ale celkové společenské tolerance k násilí a tendence hodnotit závažné jednání pouze jako přestupek. Je třeba mluvit o skutečné společenské nebezpečnosti těchto činů a o dopadech na oběti. Současně je nutné respektovat nezávislost soudců, ale také otevřeně ukazovat, jaké následky má, když je takové jednání označeno a vyšetřováno jen jako přestupek, neboť to přenáší odpovědnost zpět na oběti a zhoršuje jejich situaci.

J. Chaloupková uvedla, že situace, kdy policie propojí jednotlivé útoky do jednoho celku, ale soud je pak znovu rozloží na části, je absurdní.

D. Bartoň vyjádřil znepokojení nad tím, že nižší soudy jasně označily jednání za závažný trestný čin a jejich závěry byly konzistentní. Nejvyšší soud však podle něj neobvykle přehodnotil skutkový stav, dezinterpretoval závěry nižších soudů a zároveň se dovolává zásad, které následně popírá. To je podle něj zcela nesrozumitelné a mimo rámec racionálního odůvodnění.

R. Šafařík uvedl, že Výbor může iniciovat hlubší analýzu, která posoudí, zda je třeba legislativně upravit výklad pojmu „týrání“ v § 199 trestního zákoníku, protože tam, kde dříve Nejvyšší soud neměl potíže, se nyní alespoň některému senátu problémy objevují a mohou závažně dopadat na praxi. Upozornil také na riziko nesouladu mezi občanskoprávní definicí domácího násilí a trestněprávním vymezením týrání.

M. Roubalová informovala, že Institut pro kriminologii a sociální prevenci v rámci projektu podpořeného z Norských fondů zaměřeného primárně na práci s pachateli realizoval analýzu soudních spisů v případech domácího násilí. Narazili přitom na řadu problémů a výsledky mohou nabídnout jako podklad pro další práci. Data zahrnovala případy zhruba z let 2008–2021. Uvedla, že v souvisejícím publikovaném článku poukazovali na problematické prvky praxe, například bagatelizaci sexuálního násilí či hodnocení běžného života pachatele jako polehčující okolnosti.

M. Vojtíšková doplnila, že se problematika vedle týrání týká také stalkingu.

P. Wünschová navrhla rozšířit téma o případy týkající se seniorů a přizvat zástupce Života 90, ombudsmana či osoby, které mají detailní znalost kauzy „Slunečnice“, a připravit podklady z praxe zařízení pracujících s dětmi.

B. Marvánová Vargová následně představila návrh usnesení k tomuto bodu.

upozorňuje na problematické rozsudky soudů v případech trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí v poslední době, jejichž obsah neodpovídá aktuálním odborným poznatkům v oblasti domácího násilí,

doporučuje MSp:

zpracovat analýzu soudních rozhodnutí v případech trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí s ohledem na mezinárodní závazky ČR v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí,

zvážit v návaznosti na výsledky analýzy případné legislativní změny ve vztahu k vymezení skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí.

O návrhu usnesení následně proběhlo hlasování: 15 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

D. Bartoň následně představil rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, který den konání Výboru rozhodl ve prospěch oběti v případě dvanáctiletého sexuálního zneužívání římskokatolickým knězem, který české orgány nedokázaly řádně vyšetřit ani správně právně kvalifikovat. Štrasburský soud potvrdil, že Česká republika porušila její základní práva, a navázal tak na svou předchozí rozhodovací praxi v obdobných kauzách. D. Bartoň zároveň upozornil na to, že v paralelní větvi téže kauzy české soudy, včetně Nejvyššího soudu, dospěly k závěru, že šestiměsíční promlčecí lhůta pro uplatnění náhrady nemajetkové újmy vůči státu začíná běžet už od okamžiku policejního odložení věci. Toto je absurdní, protože v té době ještě není konstatován žádný pochybný postup orgánů. Takový výklad prakticky znemožňuje obětem reálně žádat náhradu škody. Závěrem dodal, že očekává brzké zveřejnění rozhodnutí, že je třeba o problému otevřít veřejnou debatu a že doufá, že klientka bude ochotná pokračovat až k Ústavnímu soudu.

Ad bod 6 – Aktuální informace o projektu Posílení občanskoprávní ochrany dětí, které jsou obětí domácího násilí

V. Polák stručně představil projekt „Posílení občanskoprávní ochrany dětí, které jsou obětí domácího násilí“, realizovaný MSp v letech 2025–2027 (blíže viz příloha č. 1 zápisu). Uvedl jeho základní cíle, časový rámec a financování z OPZ+. Zdůraznil, že projekt reaguje na potřebu lepší ochrany dětí a efektivnější spolupráce mezi institucemi. Dále V. Polák přiblížil plán prací pro rok 2025: výběr evaluátora, zpracování rešerše, vstupní evaluace projektu a přípravu nových nástrojů, procesních map a doporučení pro novou praxi. Zmínil také zahájení práce na metodě MIP — multiinstitucionálním projednávání případů dětí ohrožených domácím násilím. Závěrem popsal V. Polák plán pro roky 2026 a 2027, který zahrnuje pilotáž metody MIP, metodickou podporu okresních týmů, průběžnou evaluaci a závěrečné vyhodnocení projektu. Dodal, že součástí bude také osvětová a edukační kampaň zaměřená na podporu ochrany dětí.

J. Chaloupková poděkovala a uvedla, že pokud projekt skutečně pomůže soudcům posílit rozhodovací kompetence v oblasti domácího násilí, bude to mimořádně přínosné. Zdůraznila však, že v praxi často vidí spíše opak toho, co zaznívá v teoriích. Instituce podle ní často ustupují pachatelům násilí a nedokážou se pevně postavit na stranu obětí. Popsala zkušenosti, kdy jsou dětem nařizovány kontakty s násilnými osobami, ač o ně nestojí, nebo kdy školy či OSPOD volí cestu nejmenšího odporu, protože se bojí konfliktního rodiče. Napříč institucemi

chybí odvaha i schopnost nastavit pachatelům jasné povinnosti, zvláště pokud sami nemají motivaci ke změně.

V. Polák doplňuje, že bychom si jako společnost měli říct, že dítě by nemělo vyrůstat v rodině, kde dochází násilí. Budeme se muset bavit o intenzitě, od jisté míry by nemělo být bez podstoupení intervenčního programu možné vídat své dítě.

E. Hurychová vyjádřila zájem o možnost zaměřit se na celý rodinný systém, ale má obavy, že pokud rodiče před soudem dohodnou vlastní postup nebo odmítají spolupracovat, může to ztížit zásah a efektivní práci v rodině.

V. Polák reagoval s tím, že rodiče obvykle nebudou jednat ve shodě, a pokud ano, často pod nátlakem, což vytváří prostor pro soudní ingerenci prostřednictvím soudního dohledu. Cílem je podporovat řešení problémů v rodině systematicky, s pravidelným dohledem například každé 2–3 týdny.

R. Šafařík uvedl, že je potřeba směřovat k tomu, aby společnost byla jednotná v přesvědčení, že při domácím násilí je nutné chránit bezpečí a vývoj dítěte. Upozorňuje na nesouhlas veřejnosti ohledně vzdělávání ve školách o sexualizovaném násilí a sexuální výchově, kdy část veřejnosti hájí právo rodin vychovávat děti podle vlastních představ, což komplikuje prosazení jasného postoje, že násilí rodiči není přijatelné.

V. Polák vyjadřuje velké očekávání ohledně kulatých stolů, protože se tam řeší těžká etická dilemata, například případ tříletého dítěte odebraného kvůli domácímu násilí a otázka, zda pustit nově narozené dítě do stejné rodiny. Upozorňuje, že tyto situace silně polarizují názory, a zmiňuje zkušenost s britským soudem, který rozhodl dítě do rodiny nepustit s odůvodněním, že dokud rodiče neprojdou odbornou pomocí, nelze předpokládat změnu jejich násilného chování, a zároveň poukazuje na nedostatečnou připravenost společnosti na taková rozhodnutí.

P. Wünschová k tomu dodala, že mnoho etických dilemat zmizí, pokud bude možné nabídnout rodičům programy, jejichž absolvování je podmínkou setkání s dítětem, a že etické problémy vznikají hlavně tam, kde tyto možnosti chybí.

V. Polák doplňuje, že nemůžeme nakázat soudcům, jak soudit, nicméně ho při spouštění projektu překvapila vysoká míra zájmu zapojit se. V opatrovnické justici je patrná silná vůle jednat správně.

J. Poláková má dotaz, jakým způsobem se dostane případ do projektu.

V. Polák odpověděl, že jsou tři způsoby, jak se člověk může do systému dostat: přímým příchodem při případech domácího násilí, zjištěním během opatrovnického řízení ve věci péče o dítě, nebo prostřednictvím dítěte zastoupeného OSPOD. Poukazuje na komplikace, kdy rodiče mohou tvrdit domácí násilí buď jako pravdu, nebo jako agresivní procesní strategii. Současně upozornil, že pokud dítě není přímo obětí, často zůstává mimo trestní řízení, proto projekt zahrnuje mechanismy, aby i takové situace byly monitorovány a řešeny.

Ad bod 7 – Představení hlavních výstupů aktuálních výzkumů a studií v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí

M. Šamová stručně představila výsledky nového průzkumu Eurostatu ohledně výskytu genderově podmíněného násilí, který proběhl deset let po zveřejnění první studie Agentury EU pro základní práva (dále jen „FRA“) (blíže viz příloha č. 2 zápisu). Upozornila na to, že na sběru dat se v ČR podílel Evropský institut pro genderovou rovnost (dále jen „EIGE“) a FRA a že se jedná o rozsáhlý projekt, v rámci něhož bylo provedeno 114 023 rozhovorů se ženami ve věku 18–74 let z 27 členských států EU. Průzkum zachycuje různé formy násilí, od fyzického a sexualizovaného přes psychické až po jiné projevy, jako je pronásledování, sexuální obtěžování na pracovišti či násilí páchané v dětství. M. Šamová doplnila, že studie rozlišuje násilí ze strany intimních partnerů, domácí násilí zahrnující partnera, příbuzné či jiné osoby žijící v obydlí, a násilí od osob mimo partnerský vztah. Důležitou součástí prezentace je podle ní i sledování sexuálního obtěžování v práci. Cílem je získat srovnatelná data napříč EU a lépe porozumět rozsahu i povaze genderově podmíněného násilí. Závěrem M. Šamová uvedla, že výsledky i další informace jsou veřejně dostupné na stránkách Eurostatu, FRA a EIGE, které průzkum koordinovaly a publikovaly klíčové výstupy studie.

M. Pavlíček informoval o tom, že aktuální policejní statistiky za leden až říjen ukazují rekordní nárůst případů násilí na ženách. Dle aktuálně dostupných dat směřujeme k nejvyššímu počtu nahlášených znásilnění i k dosud největšímu počtu vykázaní ze společného obydlí za celou dobu sledování těchto ukazatelů. Roste také počet trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí. Zdůraznil, že nárůst nahlášených případů nemusí nutně znamenat růst samotného násilí. Může spíše odrážet vyšší ochotu obětí vyhledat pomoc a obrátit se na policii či další instituce. I proto považuje za zásadní, aby pomáhající profese byly dobře proškoleny a dokázaly obětem poskytovat citlivou a kvalitní podporu. Podle něj přijaté legislativní změny a větší mediální pozornost tématu mohou přispívat k tomu, že více obětí se rozhodne svou situaci řešit.

M. Pavlíček dále prezentoval výsledky studie EUROBAROMETR, která mapuje postoje veřejnosti v EU k situacím souvisejícím s domácím násilím (blíže viz příloha č. 3 zápisu). Kontrolu aktivit a vztahů ze strany partnera považuje za nepřijatelné 69 % dotázaných v ČR, zatímco v EU je to 79 % a na Maltě a v Dánsku 89 %. Pokud muž kontroluje partnerčiny finance, jako nepřijatelné to v ČR vnímá 41 % respondentů, v EU 63 % a v Irsku 77 %. Část české veřejnosti navíc stále přisuzuje ženám spoluzodpovědnost za násilí: s tvrzením, že žena je alespoň částečně zodpovědná, pokud se stane obětí sexuálního násilí pod vlivem alkoholu nebo drog, souhlasí v ČR 32 % lidí oproti 16 % v EU a pouze 8 % ve Švédsku. Podobně 68 % respondentů a respondentek v ČR zastává názor, že pokud ženy sdílí intimní fotografie, nesou alespoň částečnou odpovědnost, pokud jsou tyto fotografie dále šířeny bez jejich souhlasu, zatímco v EU to uvádí 43 % a v Itálii 28 %.

J. Poláková následně stručně představila analýzu Profem zaměřenou na výskyt, dopady a náklady spojené se sexualizovaným násilím v České republice (blíže viz příloha č. 4 zápisu). Průzkum zahrnul reprezentativní vzorek 5 042 žen ve věku 18 až 65 let a vycházel z 31 typů situací a 54 následků sexualizovaného násilí. Více než polovina žen v ČR (58 %) uvedla zkušenost se sexualizovaným násilím během života, přičemž každá pátá žena takové násilí zažila už před 15. rokem věku. Znásilnění v širší definici uvedlo 20 % respondentek, tedy každá pátá žena, a u násilí do 15 let věku popsalo 93 % přeživších nějaké následky. Dopady sahají od psychických následků přes chronická onemocnění až po fyzická zranění. Psychické a související následky uvádí 78 % těch, které znásilnění zažily před 15 lety, a fyzická zranění uvádí 8 %. Velká část obětí potýká se zdravotními komplikacemi: 26 % muselo vyhledat zdravotní péči, zatímco 30 % ji nevyhledalo, i když ji potřebovalo, což v populaci představuje zhruba 994 tisíc žen. J. Poláková zdůraznila také ekonomický dopad: ročně vyhledá zdravotní

pěči kvůli následkům sexualizovaného násilí 123 550 žen a náklady hrazené z veřejného zdravotního pojištění činí 2,3 miliardy korun, přičemž do této sumy nejsou zahrnuty výdaje obětí za léky či péči mimo pojištění. Pachatelem nejhoršího prožitého násilí byl v 51 % případů partner či bývalý partner a v dalších 37 % známá osoba mimo rodinu, tedy že většina obětí pachatele znala. Více než polovina obětí znásilnění jej vůbec neřešila, 30 % se svěřilo blízkým a pouze malá část kontaktovala policii či odborné služby. Výzkum ukazuje rozsah problému i jeho systémové dopady a upozorňuje, že výsledky jsou dostupné ve výzkumné zprávě organizace proFem.

Ad bod 8 – Informace o činnosti pracovních skupin Výboru:

M. Pavlíček informoval, že příští jednání Pracovní skupiny pro prevenci sexuálního násilí se uskuteční 27. ledna v 10:00 v prostorách ÚV ČR v Rytířské ulici. Jednání se zaměří na plnění úkolu z Akčního plánu, který se týká návrhu systému financování komplexních služeb center pro oběti sexuálního násilí v rámci krajů. Tento úkol zahrnuje jednak jednání pracovní skupiny k samotnému návrhu, který má být předkládán průběžně od 31. 12. 2024, jednak následné předložení výsledného návrhu výboru do 31. 12. 2026. Na plnění úkolu se podílí Úřad vlády ČR ve spolupráci s MPSV, MV, MZd a MSp.

M. Pavlíček doplnil, že cílem opatření je vytvořit podmínky pro rozvoj specializovaných služeb pro oběti sexuálního násilí, zvyšovat jejich kvalitu a zajistit jejich komplexní poskytování. Na základě vyhodnocení fungování pilotního specializovaného centra budou formulována doporučení pro nastavení obdobných služeb v krajích, včetně metodiky interní interdisciplinární spolupráce a návrhu dlouhodobého systému jejich financování.

Ad bod 9 – Různé:

Členstvo Výboru nepředložilo v rámci bodu Různá další témata k projednání.

Další termíny jednání Výboru byly stanoveny na: **27.3., 12.6., 18.9. a 11.12.2025**

Jednání bylo ukončeno v 13:00.

Schválila:

B. Marvánová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů